

S. Sayısı : 143

1950 Yılı

**Devlet Havayolları G. M.
Bütçesi**

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1950 yılı Bütçe Kanunu tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/623)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71

1 . XII . 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Katma Bütçe ile idare edilen Devlet Havayolları İşletme Genel Müdürlüğünün Bakanlar Kurulunca 30 . XI . 1949 tarihinde Büyük Millet Meclisine sunulması kararlaştırılan 1950 yılı Bütçe Kanunu tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

Ş. Günaltay

Gerekçe

Bakanlığımıza bağlı Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1949 yılı Bütçesini tetkik eden raportör tarafından tanzim kılınan raporda bu idarede bir işletme muhasebesi kurulması için lüzumlu hazırlıkların yapılarak bir teşkilât kanunu tasarısı hazırlanmış olduğu tebarüz ettirilmiştir.

Filhakika bu maksatla bir teşkilât kanunu projesi hazırlanmış ise de Yüksek Kamutaya sunulacağı sırada Devlet Havayolları İdaresinin genel teşkilâtının ve âtide göstereceği inkişafa uygun olarak küll halinde Amcikalı uzmanlara tetkik ettirilmesi ve alınacak neticeye göre bir teşkilât kanunu tasarısı hazırlanması daha faydalı görülmüştür.

Amerika Hükümeti ile yapılacak anlaşma ile üç uzmanın memleketimize getirilmesi temin edilmiş ve bu uzmanlar idare teşkilâtı meydanlarının mevcut tahsisat ile işletme programlarını tetkik ederek muhtasar bir rapor tevdi etmiş, asıl mufassal raporlarını Amerika'dan göndermek üzere avdet etmişlerdir.

Tevdi etmiş oldukları muhtasar raporlar üzerine ihzari tetkikler yapılmakta olan mufassal raporların gelmesini mütaakıp bu esaslara uygun bir teşkilât kanunu ve bu meyanda Yüksek Meclis Bütçe Komisyonunca ihzar buyurulan arzuya uygun olarak İşletme muhasebesi hakkında konulan hükümlerle birlikte Yüksek Kamutaya sunulacaktır.

1950 malî yılı Bütçe Kanun tasarısının 1 nci maddesinde yazılı (7 512 873) liraya ait ödeneğin müfredatı aşağıda gösterilmiştir :

B.	M.	Çeşidi	1949 yılı Lira	1950 yılı Lira	İ z a h a t
201	Aylıklar		213 100	216 100	Genel Müdürlük maaşlı memurlarına ait ödenek miktarının kıfayeti anlaşıldığından bu tertibe ilâve yapılmamıştır. Ancak, Bakanlık emrine alınan 2 memurun açık maaşını karşılamak üzere (3 000) liraya ihtiyaç olduğundan geçen yıla nazaran (3 000) lira fazlasıyla ödenek istenilmiştir. B) Milletlerarası Havacılık Anlaşması üzerine yurdumuzdaki hava meydanlarının değiştirilmesi ve yeniden meydan inşası lüzumlu görülmüş ve bu maksatla Amerikan uyruğu şirketlerle yapılan mukavele üzerine bu işler halen Bayındırlık Bakanlığının

B. M.

Çeşidi

1949 yılı
Lira

1950 yılı
Lira

İ z a h a t

kontrolü altında yapılagelmektedir.

Bunlardan bu sene ikmali düşünülen tesisler için telsiz reneç istasyonlarında milletlerarası havacılık tekniğine vâkıf yüksek evsafda telsizcilerle reneç makinistlerine şiddetle ihtiyaç olacağından (350) lira ücretli (3) aded birinci sınıf telsiz başmemuru ile (300) lira ücretli (2) aded uçak telsiz revizyon makinisti ve (3) aded (300) lira ücretli telsiz istasyon başmemurluğu kadroları ve bu işlerde yardımcı meydan rasat ve telsiz memurlarının Meteoroloji Genel Müdürlüğüne nakli üzerine yine bugünün ihtiyaçlarından ve tayyarenin pilotu ile telsiz telefon muhaberesi yapacak olan (4) aded (225) lira ve (16) aded (200) lira ücretli (20) aded meydan kule memurları;

C) Tayyarelerin makina; motör ve sair aksamında vukua gelecek arızaların giderilmesi ve uçuştan evvel iyi bir revizyondan geçirilmesi, tam bir emniyetle tayyarelerin uçuşa hazırlanması ve yer taşıtları tamiratının yapılması maksadiyle bir revizyon atelyesi kurulmasına ihtiyaç görülmüştür.

Bu maksatla kurulacak bu atelyede görevlendirilecek yüksek evsafda tecrübeli başmakinistlere, kaynak, boya ve ağaç aksanı ustabaşlarına ihtiyaç olduğundan (550) lira ücretli (1) aded ve (500) lira ücretli (1) aded birinci sınıf revizyon başmakinisti ile (450) lira ücretli (5) aded ve (400) lira ücretli (2) aded başmakinist ve (350) lira ücretli (4) aded revizyon başmakinist yardımcısı ve (300) lira ücretli (2) aded ve (250) lira ücretli (10) aded istasyon şef makinisti ve (300) er lira ücretli kaynak işleri ustabaşısı ile ağaç atelyesi ustabaşısı ve boya atelyesi ustabaşısı kadroları konulmuştur.

D) İdaremiz bilet satış işlerini peyderpey açacağı bilet satış büroları ile temin etmeyi prensip olarak kabul etmiş bulunduğundan ilk olarak Ankara, İstanbul, İzmir gibi yerlerde bürolarını açmıştır.

1950 yılında Adana, Antalya ve Bursa'da da birer büro açılması mukarrer bulunduğundan bu bürolar ihtiyaçı için (475) lira

B.	M.	Çeşidi	1949 yılı Lira	1950 yılı Lira	İ z a h a t
					ücretli (1) şef ile (250) lira ücretli (4) bilet satış memuru kadrosu,
					E) İdare faaliyetinin günden güne artması ve dış hatlarında açılması diğer yabancı şirketlerle iş birliğine girilmiş olması hasebiyle idarenin muhaberatı fazlalaşmış ve bu muhaberatın şehir dâhilindeki sahası genişlemiş olduğundan muhaberatın vaktinde yerlerine ulaştırılması güçleşmiştir.
					Bu itibarla bu işin hacmı göz önüne alınarak süratli bir vasıta ile muhaberatın temini için bu işleri yapabilecek evsafda (260) lira ücretli motörlü bir takip memuru kadrosu,
					F) Uçak yolcularının en çok hareket merkezi olan Yeşilköy, Ankara ve İzmir'de yolcuların süratle şehre ulaştırılmasının temini için yeniden alınacak otobüslerin idaresini ehliyetli şahıslara tevdi etmek üzere (250) lira ücretli (3) aded ve yeniden tesis edilen imdadı sıhhi arabaları için (250) lira ücretli (3) aded birinci sınıf şoför ile gerek uçakların kalkış ve inişlerinde ve gerekse meydan binalarında zuhur edecek her hangi bir yangın vakasını önlemek maksadiyle (250) lira ücretli (4) aded birinci sınıf meydan itfaiye şoförünün ihdasına zaruret hâsıl olmuştur.
203		Geçici hizmetliler	74 100		5367 sayılı Kanun gereğince meydanlara ait inşaat işi Bayındırlık Bakanlığına devredildiğinden bu ödenek de adı geçen bakanlığa devrolunmuştur.
204		Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercümanlarının ücretleri	200 000	105 000	1950 yılında çalıştırılacak yabancı uzmanlar için 105 000 liranın kifayeti anlaşıldığından bu maddeden (95 000) lira düşülmüştür.
205		Geçici tazminat	11 696	11 696	Geçen yılın aynı teklif edilmiştir.
206		4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zamlar ve yardımlar	17 900	16 900	Geçen yılki ödeneye nazaran ölüm ve doğum maddelerine (1 000) lira eksigi ile teklif yapılmıştır.
207		3656 sayılı Kanunun 33 nci maddesine göre ödenecek yabancı dil para mükafatı	3 000	1 500	Geçen yıla nazaran bu bölümden (1 500) lira düşülmüştür.

B.	M.	Çeşidi	1949 yılı Lira	1950 yılı Lira	İ z a h a t
208	1	5439 sayılı Kanunun 3 nci maddesine göre memurlara verilecek ikramiye karşılığı		3 000	5439 sayılı Kanunun üçüncü maddesine göre memurlara verilecek ikramiye karşılığı olup 1950 yılı için (3 000) liralık ödenek istenmiştir.
208	2	Personele verilecek ikramiye karşılığı	40 000	40 000	Genelkurmay Başkanlığınca geçici olarak verilecek pilot, makinistlerin Havayolları idaresinde çalıştıkları müddetçe bunlara ve hava, yer personellerinden başını göstereceklere verilecek ikramiye karşılığı olup geçen yıla ait ödeneğin kifayeti anlaşıldığından aynen teklif edilmiştir.
209		5434 sayılı Kanun gereğince Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına yapılacak ödemeler karşılığı		199 776	5434 sayılı Kanun gereğince maaşlı ve ücretli memur ve hizmetliler için ödenecek yüzde 5,5 miktarı 101 348 artış farkı (40 000) lira ve % 25 giriş aidatı karşılığı olarak (10 000) ve % 1 mülkiyet karşılığı (18 127) lira emekli ikramiyesi karşılığı 15 000 lira sandık yönetim giderleri karşılığı (1) lira ve 55 yaşından evvel emekliye sevk edilmesi melhuz olanlara ödenecek para karşılığı olarak 15 000 lira ki, toplamı 1950 yılı Bütçesiyle 199 776 liralık ödenek istenmiştir.
210		Temsil ödeneği	1 800	1 800	21 . II . 1947 tarih ve 5027 sayılı Kanun gereğince genel müdüre verilen temsil ödeneği olup geçen yılın aynıdır.
211		5213 sayılı Kanun gereğince ödenecek kilometre uçuş parası tazminat ve başka giderler	185 000	200 000	1949 yılına nazaran hava hatlarının genişliyeceği göz önünde tutularak 5213 sayılı Kanun gereğince ödenecek kilometre uçuş parası tazminat ve bedeli 15 000 lira fazlasıyla teklif edilmiştir.
214		3424 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince uçak ârızasında ölenlerin ailelerine verilecek tazminat	20 000	20 000	5424 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince uçak ârızasında ölenlerin ailelerine verilecek tazminat olup geçen yılki ödeneğin kifayeti anlaşıldığından aynen teklif edilmiştir.
221		Emekli, dul ve yetim aylığı	4 000	4 000	İdare memurlarından emekli aylığı almakta olan beş memura ait ödenek olup geçen yıla ait ödeneğin kifayeti anlaşıldığından aynen teklif edilmiştir.
222		1683 sayılı Kanunun 58 nci maddesi gereğince ödenecek emekli ikramiyesi	7 500		Bu bölüme ait ödenek 209 ncu bölüme konulduğundan ayrıca teklif yapılmamıştır.

B.	M.	Çeşidi	1949 yılı Lira	1950 yılı Lira	İ z a h a t
223		4805 sayılı Kanun gereğince memurlar tekaüdiyesi	97 868		1949 yılı Bütçesiyle 4805 sayılı Kanun gereğince ödenecek emekli keseneği karşılığının 5434 sayılı Kanun gereğince bu bölümün tatbiki kaldırıldığından bütçeden çıkarılmıştır.
301		Merkez büro giderleri	105 500	49 000	Geçen yıla ait ödenekten 1950 yılı merkez ve iller için 9 500 lira noksaniyle 96 000 lira teklif edilmiştir.
302		İller büro giderleri		47 000	
303		Basılı kâğıt ve defterler	20 000	19 000	Geçen yıla ait ödenek 1 000 lira noksaniyle teklif edilmiştir.
304		Posta telefon ve telgraf ücret ve giderleri	39 000	39 000	Geçen yıla ait ödeneğin kifayeti anlaşıldığından aynen teklif edilmiştir.
305		Kira karşılığı	36 000	36 000	Geçen yıla ait ödeneğin kifayeti anlaşıldığından aynen teklif edilmiştir.
306		Giyecekler	100 000	90 000	1950 yılı için 10 000 lira noksaniyle 90 000 lira ödenek istenilmiştir.
307		Yolluklar	108 500	51 500	Geçici görev yolluğu maddesinden 17 000, yabancı uzmanlar yolluğundan 40 000 lira düşülmek suretiyle geçen yıla nazaran 57 000 lira noksaniyle 51 500 lira ödenek istenilmiştir.
308		4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi giderleri ve yollukları	6 000	6 000	Geçen yıla ait ödeneğin kifayeti anlaşıldığından aynen teklif edilmiştir.
309	1,5	Hava ve yer taşıtları giderleri	1 892 123	2 400 000	1950 yılında dış hatlar seferlerinin bugünkü seferlerden daha uzaklara teşmil edileceği ve bu meyanda Kahire - Telaviv, Şam ve Roma hatlarının açılacağı ve bu sebeple uzun olan bu hatlarda işliyecek uçakların akar yakıt sarfiyatının nispetle artacağı göz önünde tutularak geçen yıla nazaran 507 877 lira fazlasıyla ödenek istenilmesine zaruret nâsıl olmuştur.
309	6,7	Merkez ve iller hava ve yer taşıtları giderleri	400 000	300 000	Geçen yıla ait ödenekten 100 000 lira düşülerek 1950 yılı için 300 000 lira teklif edilmiştir.
403		Temsil giderleri	5 000	5 000	Geçen yıla ait ödeneğin kifayeti anlaşıldığından aynen teklif edilmiştir.
407		Geri verilecek paralar bilet satış komisyonu	70 000	70 000	Geçen yıla ait ödeneğin kifayeti anlaşıldığından aynen teklif edilmiştir.
412		Ecza ve sıhhi gereçler giderleri	25 000	15 000	Geçen yıla ait ödenekten 10 000 lira düşülerek 1950 yılı için 15 000 liralık ödenek teklif edilmiştir.

B.	M.	Çeşidi	1949 yılı Lira	1950 yılı Lira	İ z a h a t
414		Taşıma giderleri	20 000	17 000	Geçen yıla ait ödenekten 3 000 lira düşülerek 1950 yılı için 17 000 lira teklif edilmiştir.
417		Vergi ve resimler karşılığı	9 900	15 000	Meydanlardaki nakil vasıtalarının çoğalmasından dolayı 5137 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince ödenecek vergileri karşılamak için geçen yıla nazaran 5 100 lira fazlasıyla teklif edilmiştir.
418		Faiz, acyo ve para taşıma giderleri		10 000	Meydanlarda toplanan paraların banka eliyle merkeze getirilmesi ve meydanlarda yapılacak giderlerin merkezden gönderilmesi için vâkı olan masrafları şimdiye kadar bütçede böyle bir tertip olmadığından öteberi maddesinden ödenmekte idi. 1950 yılında öteberi tertibinden 2 500 lira ödenek düşülmüş ve yabancı memleketlerden satın alınan malzemeler için yapılan tediyelere ait banka masrafları büyük bir yekûna baliğ olduğundan 1950 yılı Bütçesiyle yeniden açılan bu bölüme 10 000 liralık ödenek teklif edilmiştir.
419		Mahkeme giderleri	7 000	7 000	Geçen yıla ait ödeneğin kifayeti anlaşıldığından aynen teklif edilmiştir.
451		Yayın ve propaganda giderleri	40 000	55 000	1950 yılında hava sefer porapagandalarının memleket iç ve dışında genişletilmesi bakımından halkın uçak yolculuğuna rağbetini temin üzere gazetelerle geniş mikyasta yapılacak reklâm ve bastırılacak afişler masraflarını karşılamak üzere 1949 yılına nazaran 15 000 lira fazlasıyla ödenek teklif edilmiştir.
452	1	4489 sayılı Kanunla staj için yabancı memleketlere gönderileceklerin yolluklarıyla başka her çeşit giderleri	15 000		Genel Müdürlük maaşlı kadrosuna dâhil memurlar arasında staja gidecek kimse bulunmadığından bu ödenek bütçeden çıkarılmıştır.
	2	Staj için yabancı memleketlere gönderilecek uçak personelleriyle teknisiyenlerin yolluk ve başka giderleri		35 000	Meydanlardaki radyo aletleri telsiz ve rençlerin iyi bir surette çalıştırılması ve meydanların aydınlatılması ve onarılmasının temini bakımından bu işlerle ilgili olanlarla uçak motör ve pervaneleriyle teçhizatın bakımı kontrol tecrübe metotları ve tamir usullerini etüd etmek ve uçaklar idare eden pilotların da kör uçuş bilgilerini artırmak maksadiyle 1950 yılında staj için ya-

B.	M.	Çeşidi	1949 yılı Lira	1950 yılı Lira	İ z a h a t
					bancı memleketlere gönderileceklerin yolluk ve başka giderleri karşılığı olarak 35.000 liralık ödenek teklif edilmiştir.
454		Sigorta ücreti	1	1	Geçen yıla ait ödeneğin kifayeti anlaşıldığından aynen teklif edilmiştir.
457		İstanbul'da toplanacak havacılık kongresi giderleri	30 000		1949 yılında alınan bu ödenekle bir kongre toplanmamış olduğundan bu ödenek bütçeden çıkarılmıştır.
501		Geçen yıl borçları	39 700	40 000	Malî yıl sonunda belgeleri tamamlanamayan istihkakların yeni yıl içerisinde tediyelerini temin için geçen yıla nazaran 300 lira fazla ödenek teklif edilmiştir.
502		Eski yıllar borçları	5 000	5 000	Geçen yıla ait ödeneğin kifayeti anlaşıldığından aynen teklif edilmiştir.
701		Meydanlar ve istasyon binaları, hangar ve atelye onarma giderleri	1 865 000	405 000	4367 sayılı Kanun gereğince meydan pist hangar inşaatı Bayındırlık Bakanlığına devredilmiş olduğundan mevcut 19 uçak meydanındaki binaların hangar ve pistlerin ve tesislerin ve mevcut alât ve makinelerle araçların onarılması ve yeniden alınacak makine ve araçlar ile meydan işlerinde çalıştırılacak amele yevmiyeleri için 405 000 liranın kifayeti anlaşıldığından geçen yıla nazaran 1 460 000 lira düşülmüştür.
721		Hava ve yer taşıtları ve telsiz cihazları satınalma giderleri	1 000 000	1 200 000	1950 - 1951 Kış ve Yaz seferlerini temin edecek uçaklarla yolcuların nakline mahsus otobüslerin ve diğer araçlara lüzumlu yedek malzeme satın alınması için geçen yıla nazaran 200 000 lira fazla ödenek istenilmiştir.
722		Meydanlar için satın alınacak makineler ve araçlar karşılığı		50 000 a	1949 yılı Bütçesi ile meydanlar onarılması için kabul edilen ve bu bütçenin 711 nci bölümünde yazılı olan ödenekten (50 000) lira ayrılarak meydan pist onarılmasında kullanılmak üzere satın alınacak makina ve araçlar karşılığı için 1950 yılı Bütçesiyle bu miktar ödenek istenilmiştir.
731		4860 ve 5076 sayılı kanunlar gereğince girilecek yüklenmeler karşılığı	12 000 000		5367 sayılı Kanun gereğince bu hizmetler Bayındırlık Bakanlığına devredildiğinden bu ödenek bütçeden çıkarılmıştır.

B.	M.	Çeşidi	1949 yılı Lira	1950 yılı Lira
785		Döner sermaye		100 000
			<u>20 301 288</u>	<u>7 512 873</u>

İ z a h a t

Uçak yolcularının meydanlarda en ufak ihtiyacını karşılayacak kadar bir büfe ve lokanta bulunmaması yüzünden daima şikâyetlere hâruz kalınmaktadır. Senelerden beri uçak meydanlarında birer büfe ve lokantanın mütaahhitler tarafından kurulması için mütaaddit teşebbüsler yapılmış olmasına rağmen meydanların bulunduğu mahallin en az şehirlerden 10 - 15 kilometre mesafede bulunmasından dolayı bu işler için hiçbir tâlip çıkmamıştır. Bu ihtiyacı önlemek maksadiyle 19 meydana lüzumlu büfe ve lokanta işletilmesi, gerek memleket dâhilinde ve gerekse memleket haricinde yapılacak seferlerde faydalı görülen malların bir mahalden alınıp diğer bir mahalle satılmasının temini ve yabancı uçakların meydanlarımıza geliş ve gidişlerindeki hizmetlerin (Hendling) yapılması için 1950 yılı Bütçesinde 100 000 liralık ödenek istenilmesine lüzum ve zaruret hâsıl olmuştur.

Genel toplam

1949 yılı Bütçesiyle alınan (20 301 288) lira içinde geçici hizmetliler ödeneği olan (74 100) lira ve Trabzon'da inşa edilecek olan meydan gideri olarak (1 000 000) lira ile yeniden inşa edilecek meydanlar için alınan (12 000 000) lira ki, toplamı (13 074 100) liraya baliğ olan miktar 3367 sayılı Kanun gereğince bu hizmetler Bayındırlık Bakanlığınca yapılacağından 1949 yılı ödenek toplamı olan (20 301 288) liradan çıkarılarak idarenin hakiki gider bütçesi (7 227 188) lira kalmaktadır.

Yukarıda müfredatı gösterildiği üzere 1950 yılında yaptırılacak hizmetleri karşılamak üzere 1949 yılına nazaran (285 685) lira fazlasıyla 1950 yılı gider bütçesi (7 512 873) lira üzerinden hazırlanarak sunulmuştur.

Gelir bütçesi

B.	M.	Çeşidi	1949 yılı Lira	1950 yılı Lira	İ z a h a t
----	----	--------	-------------------	-------------------	-------------

1	1	Meydanlar bilet geliri	2 500 000	3 900 000	} Muntazam hava seferlerinin başladığı 1938 yılında Devlet Havayolları İdaresi Ankara - İstanbul - İzmir ve Adana olmak üzere 4 meydan arasında (128 347) kilometre mesafe katederek (269) sefer esnasında (399) yolcu, ile (1906) kilo bagaj, posta eşya taşımak suretiyle (15 570) lira gelir elde etmiştir.
1	2	Meydanlar bagaj geliri	500 000	120 000	
2	—	Çeşitli gelir	200 000	230 000	

Hava seferleri pek az ve fakat her yıl bir artış göstermek suretiyle 1944 yılına kadar devam etmiş ve 1944 yılında satın alınmış olan 5 adet (Yunkers) tayyarelerinin servise konulması suretiyle meydanların artırılmasına imkân hâsıl olmuş ve bu suretle gelir miktarı 1944 yılı sonunda (549 749) liraya çıkmış ve bu hal (Douglas) tayyarelerinin satın alınması 1946 yılına kadar hissedilir derecede artışlarla devam etmiştir.

1946 yılında meydanlar tesisatının uçuş emniyetini sağlayacak bir şekilde kısmen tamamlanması üzerine 19 meydanın işletmeye açılmasına imkân hâsıl olmuş servise konulabilen 15 Douglas tayyaresiyle bu meydanlar arasında muntazam seferler yapılarak (850 909) kilometre mesafe katedilerek (3 105) sefer yapılmış ve bu suretle (37 308) yolcu (193 124) kilo bagaj, posta eşyası nakledilerek gelir miktarı (1 181 470) liraya çıkarılmıştır.

1947 yılına kadar yalnız Yazın hava seferlerini idame ettirebilen idare Douglas uçaklarının verdiği imkânlar ve meydanlarda yapılan tesisat Kışın da bazı meydanlar arasında seferleri idame ettirmeye imkân vermiştir.

Bu suretle yurt içi seferlerini tanzim etmekte beraber programı gereğince milletlerarası hava ulaştırmaları camiasına da katılmayı tahkuk ettirme yoluna giderek Atina - Kıbrıs, Beyrut hava hattını işletmeye açmıştır.

Hava seferlerine karşı halkın gösterdiği rağbet günden güne

B.	M.	Çeşidi	1949 yılı Lira	1950 yılı Lira	İzahat
					<p>artmış ve binnetice 1948 yılı içinde (2 007 459) kilometre mesafe katedilerek (7 373) sefer esnasında (72 574) yolcu ve (657 820) kilo eşya naklederek yıl sonunda (2 940 941) lira gelir elde etmiştir.</p> <p>İdare bu inkişafı göz önünde bulundurarak 1949 yılı gelirinin (3 200 000) lira olacağını tahmin ederek 1949 gelir bütçesini bu esasa göre hazırlıyarak tatbik mevkiine koymuştur.</p> <p>1949 yılı Ocak ayından Ekim ayı sonuna kadar (3 588 885) liralık bir gelir elde etmiştir ki gelir tahminine nazaran (400 000) lira gibi mühim bir fazlalık temin etmiş ve yıl sonuna kadar da bu miktarın (4 000 000) liraya baliğ olacağı kuvvetle tahmin edilmekte bulunmuştur.</p> <p>1948 - 1949 yılı Kışında yurt içi Kış seferlerini yalnız Ankara - İstanbul - İzmir ve Adana'ya inhisar etmiş iken 1949 - 1950 Kış seferleri bu meydanlardan başka Malatya, Elâzığ, Diyarbakır ve Afyona da teşmil edilmiştir.</p> <p>İdare : 1950 yılında yurd içindeki meydanlar adedini artırmayı düşündüğü gibi yurd dışında da Güney Akdeniz Bölgesinde (Lid-da) Şam, Kahire, Kuzeyde Roma hava hattını işletmeye açmayı programına koymuş bulunmaktadır.</p> <p>Bu programa göre 1950 yılındaki gelirin yukarda arzedilen inkişaf göz önünde bulundurulularak 1949 yılına nazaran (1 020 000) lira fazlasiyle (4 250 000) liraya baliğ olacağı tahmin edilmek suretiyle gelir bütçesini bu esasa göre hazırlayarak sunulmuştur.</p> <p>Şu kadar ki, 1949 yılı gelir bütçesinde bagaj geliri her ne kadar (500 000) lira olarak tahmin edilmiş ise de bütçenin hazırlanmasından sonra yurt içinde seyahat edecek yolculara ait bagajdan 10 kilo ve yurt dışı seyahat edeceklerden de 30 kilo bagaj ücreti muaf tutulmuş olduğundan bagaj geliri bu sebeple 1949 yılında bir noksanlık arzetmesine binaen 1950 yılı bagaj geliri 1949 yılına nazaran (380 000) noksanıyla hesap edilerek gelir tahmini yapılmıştır.</p>

B.	M.	Çeşidi	1949 yılı Lira	1950 yılı Lira	İ z a h a t
3		Hazineden yardım	11 850 000	550 000	1949 yılında yeniden inşa edilecek meydanlar giderleri karşılığı için Hazineden yardım olarak kabul edilen miktar 5367 sayılı Kanun gereğince Bayındırlık Bakanlığına devredilmiş olduğundan 1950 yılı gider ve gelir bütçeleri arasında açık kalan 550 000 liranın Hazineden yardım istenilmesine zaruret hâsıl olmuştur.
4		Geçen yıldan devreden para	5 430 000	2 712 873	1950 yılı gider bütçesini teşkil eden 7 512 873 lirahk giderin 4 250 000 lirası toplanacak gelir ile ve 550 000 lirasının da Hazineden yapılacak yardımla temin edileceği ve geri kalan 2 712 873 liranın da 1949 yılı sonunda devrolunacak nakit ile karşılanacağı neticesine varılmıştır.
			<u>20 480 000</u>	<u>7 312 873</u>	Genel toplam

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün gelir ve gider teklif bütçeleri yukarıdaki bildirişe göre denkleştirilmiş ve bunlara ait Kanun tasarısı ilişik olarak sunulmuştur.

Rapor

Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1950 malî yılı Bütçe tasarısı

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1950 malî yılı Bütçesi incelendi. 1949 yılı bütçesinin tetkiki sırasında Yüksek Komisyonca izhar edilen temenniye uyularak bilûmum hava meydan ve limanları ile bunlarla ilgili bina ve tesislerin Bayındırlık Bakanlığınca yapılması hakkında Hükümetçe hazırlanan tasarı kanuniyet kesbetmiş « 5367 sayılı Kanun » ve Havayolları Genel Müdürlüğünce İdare edilmekte olan inşaat 4860 ve 5076 sayılı Kanunlarla verilen yetkilerle birlikte Bayındırlık Bakanlığına devredilmiştir. Bu suretle idarenin sivil havacılık işlerine ait görevlerinden yapıya müteallik kısmı çıkarılmıştır. Hava seyrüseferini ni amlıyacak bir tasarruvin Hükümetçe hazırlanmakta olduğu öğrenilmiştir. Bu tasarı Yüksek Meclisin tasvibine iktiran ettiği takdirde Bakanlık bünyesinde yeniden kurulacak sivil havacılık dairesi bu sahadaki hizmetlerle görevlendirilecek ve Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü bir işletme müessesesi haline getirilecektir. Sivil havacılığımızda büyük bir inkişaf temin edecek olan meydan inşaat ve tesisat işlerinin programına göre ilerlemekte olduğu Bayındırlık Bakanlığının alâkalı dairesinden öğrenilmiştir.

Uçak İşletmeciliği :

Devlet Havayollarının elinde faal, muhtacı tamir ve servisten çıkarılmış olarak (52) uçak vardır.

Amerika ordusundan alınan uçakların yolcu uçağı haline ifrağına 1949 yılında da devam edilmiş ve bu suretle halen yolcu servisinde çalışabilecek (31) uçak elde edilmiştir.

(19) ilimiz arasında yaz seferleri yapılmaktadır. Geçen seneki Ankara - İstanbul - İzmir ve Adana arasındaki kış seferlerine ilâveten bu yıl Ankara - Afyon - İzmir direk hattı ile İstanbul - Ankara - Malatya - Elâzığ - Diyarbakır - Van servisleri başlamıştır.

İdarenin 1938 den 1949 yılı sonuna kadar yolcu ve bagaj nakliyatı ile bu servislerden elde ettiği hasılat ilişik bir sayılı tabloda gösterilmiştir.

İdarenin çalışma programına göre bu yıl yurt içinde yeni meydan açılmıyacak yalnız Trabzon meydanı inşaatı ikmal edildiği takdirde bu istasyona sefer yapılacaktır.

Dış seferlerde Kıbrıs ve Beyrut'a ilâveten bu yıl Lidda - Kahire - Şam seferleri başlayacak ve yolcu bulunduğu takdirde Romaya kiralama seferleri yapılacaktır.

Dış seferler ücret tarifesi «İata» Anlaşmasına göre tanzim edilmekte ve yurt içi ücret tarifesi kilometre başına 12,5 kuruş esasına göre hesaplanmaktadır. Yurt içi yolcu ücreti Amerika iç hatları müstesna, dünyanın en ucuz tarifesidir.

Tarife mevzuuna temas etmişken idarenin başlıca masraflarından birini teşkil eden akaryakıt fiyatları üzerinde durmak faydeli olur. Kocaeli Vapuru ile yurda gelen 100 oktanlı bir ton benzinin fiyatı berveğhi âti hesap edilmektedir.

	Bir tonu Lira
Fob S. S.	171,89
Abadannavlun	31,28
Sigorta	1,24
Ticaret odası harcı	0,17
Boşaltma	0,30
Gümrük	322,59
Kâr	39,56
Umumi masraf	45,00
Depoda yükleme	2,00
Toplam	614,03
Akıntı	9,23
Ardiye	1,50
Navlun	17,90
Toplam	642,66
Umumi tenzilât	25,00
	617,66
Ton başına konulan Taahhüt Vergisi tediye ve karar pulu bedeli	24,96
Toplam	642,62

Bu müfredat hesapları Petrol Ofis ve Amerikan Petrol Kumpanyalarınınca tatbik edilen fiyatın esasını teşkil etmektedir. Alınan Gümrük Resmi satış fiyatının % 50 sini mütecevizdir. Pek mahdut uçak işletme kumpanyaları müstesna dünya ölçüsünde hava işletmeciliği zararına çalışmakta ve açıkları hükümetlerince kapatılmaktadır.

Hava seferlerimizin inkişafını temin maksadiyle benzin gümrük tarifesinde indirme yapılması isabetli olacaktır.

Bütçenin tahlili

Gelir Bütçesi

Dört bölümden ibaret olan 1950 malî yılı gelir tahmini toplamı (7 512 873) liradır. 1949 yılı Bütçesine nazaran iki bölümdeki fazlalık toplamı (1 430 000) lira ve üç bölümdeki eksiklik toplamı da (14 397 127) lira olup netice itibariyle 1950 malî yılı tahmini 1949 yılı Bütçesiyle kabul edilen (20 480 000) liradan (12 967 127) lira noksandır.

Fazlalık :

(1 430 000) lira fazlalığın (1 400 000) lirası bilet satış hasılatından ve (30 000) lirası da eenebi memleketlerden gelip meydanlarımıza inen uçakların konma ve konaklama ücretleri ile yük nakliyatından tahmin edilmektedir. 1949 neticelerine göre bu tahminler isabetlidir.

Noksanlıklar :

(14 397 127) liralık noksanlığın :

1. (380 000) lirası bagaj gelirlerindedir. Ücretten muaf olarak taşınan bagaj yurt içi seferlerinde (10) ve yurt dışı seferlerinde (30) kiloya çıkarıldığından 1949 yılı tahmininden bu miktar noksan hesaplanmıştır.

2. (11 300 000) lirası Hazine yardımındadır. 1949 yılında yeniden inşa edilecek meydanlar gider karşılığı için Hazineden yardım olarak verilmesi kabul edilen miktar 5367 sayılı Kanun gereğince Bayındırlık Bakanlığına devredilmiş olduğundan 1950 malî yılı gider ve gelir tahminleri arasında açık kalan (550 000) liralık fark Hazineden yardım olarak teklif edilmiştir.

3. (2 717 127) lirası geçen yıllardan devreden fazla para bölümünden. 1948 den 1949 yılına devredilen para (5 430 000) lira idi 1949 Bütçe devresinden 1950 malî yılına devredilecek para (2 712 873) lira tahmin edilmiştir. Yapılan tetkikat neticesinde tahminde isabet olduğu anlaşılmıştır.

Gider Bütçesi

1950 malî yılı için (7 512 873) lira teklif edilmiştir. 1949 yılı Bütçesine nazaran muhtelif bölümlerde 1 271 053) lira fazlalık ve yine muhtelif bölümlerde (14 059 468) lira noksanlık vardır. 1950 malî yılı teklifi 1949 yılı Bütçesi genel toplamına nazaran (12 788 415) lira noksandır.

1949 yılına nazaran bu bölümlerdeki artış ve eksilişler aşağıda gösterilmiştir.

B.	Artış T. L.	Eksiliş T. L.
201 Aylıklar	3 000	
202 Ücretler	40 000	
203 Geçici hizmetliler ücreti		74 100
204 Yabancı uzmanlar		95 000
206 Çocuk zammı, doğum ve ölüm yardımı		1 000
207 Yabancı dil mükâfatı		1 500
208 İkramiyeler	3 000	
209 Emekli Sandığına yapılacak ödemeler	192 276	
211 Uçuş parası tazminat va başka giderler	15 000	
223 Emekli keseneği		97 868
301 Merkez büro giderleri	56 500	
302 İller büro giderleri	47 000	
303 Basılı kâğıt ve defterler		1 000
304 Posta, telgraf ve telefon	20 500	20 500
305 Kira karşılığı	15 000	15 000
306 Giyecekler		10 000
307 Yolluklar		57 000
308 Tedavi giderleri	2 000	2 000
309 Hava ve yer taşıtları giderleri	507 877	100 000
412 Ecza ve sıhî gereçler		10 000

B.	Artış T. L.	Eksiliş T. L.
414		3 000
417	5 100	
418	10 000	
451	25 000	10 000
452		15 000
457	35 000	
501	300	30 000
701		1 460 000
721	200 000	
722	50 000	
731		12 000 000
785	100 000	
	Toplam	14 059 468

Bu bölümlerdeki artış ve eksikliklerin sebepleri:

B. 201 — Aylıklar

Bu bölümdeki (3 000) liralık fazlalık Bakanlık emrinde bulunan iki memurun bir yıllık açık maaşı karşılığıdır.

B. 202 — Ücretler

Kış seferlerinde kör uçuş yapabilecek ehliyeti haiz pilot temin etmek ve 1950 yılında ikmali melhuz meydanlarda kurulacak Renç istasyonları için bu işlerden anlayabilecek Renç makinisti almak ve uçaklara ait motörlerin iyi bir surette revizyonunun yapılması için ehliyetli elemanlar tedarik etmek ve kurulacak atelyede yüksek evsafı tecrübeli başmakinist, kaynak, boya ve ağaç aksamı ustabaşları temin etmek ve meydanlarda tesis edilecek bilet satış bürosu açılması için bunlara lüzumlu personel ile yeni alınacak yolcu otobüslerinde çalıştırılacak ehliyetli şoför temin etmek için bu bölüm ile istenilen (40 000) liralık ödenek yukarıda bildirilen hizmetlerin ifası maksadı ile istenilmiştir.

B. 203. — Geçici hizmetliler ücreti.

(5367) sayılı Kanun gereğince yeniden inşa edilecek meydanlara ait hizmetler Bayındırlık Bakanlığına devredildiğinden (74 100) liralık ödenek 1950 yılı Bütçesinden çıkarılmıştır.

B. 204. — Yabancı uzmanlar.

1950 yılında Amerika'dan getirtilecek makine ve elektrik yüksek mühendislerinden iki müte-hassis ile mevcut pilot yetiştirme ve telsiz müte-hassisına ait bir yıllık ödeneğin (105 000) lira ola-cağı anlaşıldığından 1949 yılına nazaran (95 000) lira noksanı ile ödenek teklif edilmiştir.

B. 206. — Çocuk zammı, ölüm ve doğum yardımı.

Her doğumda maktuan 200 lira verileceğine göre maaşlı kadrodaki memur adedine nazaran (1 000 liralık doğum yardımının kifayeti anlaşıldığından (1 000) lira noksanı ile ödenek teklif edilmiştir.

B. 207. — 3656 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi gereğince ödenecek yabancı dil para mükâfatı.

1950 yılında bir memura yabancı dil para mükâfatı verileceğinden bu tertipten (1 500) lira düşülmüştür.

B. 223. — 4805 sayılı Kanun gereğince memur ve hizmetlilerin D. D. Y. Tekaüt Sandığına katılma hissesi.

1950 yılından itibaren emekli kesenekleri yeniden kurulan Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına verileceğinden bütçeden (97 868) liralık ödenek çıkarılmıştır.

B. 301 — Merkez büro giderleri

1950 yılında iller büro giderleri için yeniden 302 nci bölüm açılmış olduğundan bu sebeple (56 500) lira noksan gösterilmiştir.

B. 302 — İller büro giderleri

1949 yılı büro giderleri ödeneği olan (105 500) liradan merkez büro giderlerinde görülen (56 000) liralık noksanlığın (47 000) lirası bütçe formülüne göre bu bölüme alınmış ve bu suretle geçen yılki ödenekten (9 500) lira düşülmüştür.

B. 303 — Basılı kâğıt ve defterler

1949 yılı ödeneğine nazaran 1950 yılı için (1 000) lira noksaniyle teklif edilmiştir.

B. 304 — Posta, telgraf ve telefon ücretleri

Bu bölüme ait (20 500) lira fazla ve (20 500) lira eksik olarak görülen miktarların 1950 yılında bu öleneğin merkez ve illere ayrılmasından ileri gelmiştir.

B. 305 — kira karşılığı

Bu bölüme ait (15 000) lira fazla ve (15 000) lira eksik olarak görülen miktarın 1949 yılına ait ödeneğin merkez ve illere ayrılmasından ileri gelmiştir.

B. 306 — Giyecekler

1949 yılı ödeneğine nazaran bu bölümden 1950 yılı için (10 000) lira noksaniyle ödenek istenilmiştir.

B. 307 — Yolluklar

Geçen yıla ait geçici görev yolluğundan (17 000) ve yabancı uzmanlara ait yolluktan (40 000) lira düşülerek 1950 yılı için (57 000) lira noksaniyle ödenek istenilmiştir.

B. 308 — 4598 sayılı Kanun gereğince tedavi giderleri

Bu bölümde görülen (2 000) lira fazla ve (2 000) lira eksik bölümün merkez ve illere ayrılmasından ileri gelmiştir.

B. 309. — Hava ve yer taşıtları giderleri

1950 yılında dış hatlar seferlerinin bugünkü seferlerden daha uzaklara teşmil edileceği ve dolayısıyla akaryakıt sarfiyatı da o nispette artacağı gözönünde tutularak geçen yıla nazaran (507 877) lira

fazla ödenek istenilmiş ve geçen yıllardaki (400 000) liralık onarma giderinden (100 000) lira düşülmek suretiyle 1950 yılı bütçesi teklif edilmiştir.

B. 412 — Ecza ve sihhi gereçler

1949 yılında satın alınan sihhi gereçlerden bir miktarının 1950 yılına devredileceği göz önüne alınarak (10 000) lira noksanı ile ödenek teklif edilmiştir.

B. 414 — Taşıma giderleri

1949 yılı bütçesi ile kabul edilen (20 000) liralık ödenekten (3 000) lirası düşülmek suretiyle ödenek teklif edilmiştir.

B. 417 — Vergi ve resimler

Meydanlarda mevcut yer taşıtlarının (5137) sayılı Belediye Vergi ve Resimleri Kanunu gereğince ödenmesi gereken miktarı karşılamak üzere geçen yılki ödeneye nazaran (5 100) lira fazlasıyla ödenek istenilmiştir.

B. 418 — Faiz ve acyö ve para taşıma giderleri

Meydanlarda toplanan paraların merkeze getirilmesi ve yabancı memleketlerden satın alınan malzemelere ait paraların tediyesi için yapılacak masraflar şimdye kadar öteberi tertibinden ödenmekte iken bu masraflar büyük bir yekûna balığ olduğundan 1950 yılı bütçesinde yeniden açılan bu tertibe (10 000) liralık ödenek istenilmiştir.

B. 451 — Basın ve propaganda giderleri

1950 yılında hava sefer programlarının memleket iç ve dışında genişletilmesi bakımından halkın uçak yolculuğuna rağbetini temin üzere yaptırılacak afiş ve sair masrafları için (15 000) liralık fazla ödenek istenilmiştir.

B. 452 — Yabancı memleketler staj giderleri.

1950 yılında yabancı memleketlerde yaptırılacak staj için gönderilmesine lüzum ve zaruret hâsıl olan radyo ve tesis rençlerinin iyi bir surette işlemlerini temin için gidecek teknisiyenlerin yol-lukları ve staj masrafları karşılığı olarak (35 000) lira ödenek istenilmiş ve memurlar için bütçede mevcut (15 000) liralık ödenek bütçeden çıkarılmıştır.

B. 457 — İstanbul'da toplanacak kongre giderleri

1950 yılında bu namla bir kongre toplanmayacağından (30 000) liralık ödenek bütçeden çıkarılmıştır.

B. 501 — Geçen yıl borçları

1949 yılı ödeneğine nazaran 1950 yılı için (300) lira fazla ödenek istenilmiş ise de bu ödenek kâfi gelmediği takdirde aktarma suretiyle ödenek alınmasına zaruret hâsıl olacaktır.

B. 701 — Meydanlar ve istasyon binaları onarma giderleri

Geçen yıldaki ödeneğe nazaran (1 000 000) lirası Trabzon meydanı inşaatına ait olup Bayındırlık Bakanlığına devredilmiş ve bu yıl içinde yaptırılacak onarmalar için (405 000) liralık ödeneğin kâfi geleceği anlaşılmış olduğundan ayrıca, bütçeden (460 000) lira düşülmüştür.

B. 721 — Hava ve yer taşıtları ve tesis cihazları satınalma giderleri.

Uçaklara ve tesis cihazlarına lüzumlu yedek malzeme ile eskimiş bulunan yolcu otobüsleri yerine yeniden alınacak otobüs bedeli karşılığı olarak geçen yılki ödeneye nazaran (200 000) lira fazlasıyla ödenek istenilmiştir.

B. 722 — Meydanlar için satın alınacak makina ve araçlar karşılığı

Bu bölümdeki ödenekle satın alınacak makinalara ait (50 000) lira 701 nci bölümden düşülen (460 000) liradan ayrılarak yeniden açılan bu bölümle istenilmiştir.

B. 731 — 4860 ve 5076 sayılı kanunlar gereğince girişilecek yüklenmeler karşılığı

1949 yılı Bütçesinde bu husus için mevcut (12 000 000) lira ödeneye ait hizmetler 5367 sayılı Kanunla Bayındırlık Bakanlığına devredildiğinden 1950 Bütçesinden çıkarılmıştır.

B. 785 — Döner sermaye

Meydanların umumiyetle şehirlerden çok uzak mesafelerde bulunmasından dolayı yolcuların ihtiyacını temin etmek üzere açılacak büfe ve lokanta tesisi ve yabancı uçakların meydanlarımıza geldiği zaman (Hendlig) hizmetlerinin yapılması, gerek memleket içinde ve gerek dışında yapılacak hava seferlerinde faydalı görülen malların bir mahalden alınıp diğer bir mahalle nakli suretiyle satılmasını temin için (100 000) liralık döner sermaye istenilmiş ve bu hususta hazırlanan kanun tasarı Yüce Kamutaya sunulmak üzere bakanlıkların mütalâasına arz edilmiştir.

I - Maaşlı ve hizmetli kadroları :

A) Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü, 1943 tarihli ve 4467 sayılı Teşkilât Kanununa bağlı cetvelde yazılı 55 memurluk bir kadro ile çalışmaktadır. Bugünkü iş hacmine göre bu kadro kâfi gelmemektedir. Yeni bir teşkilât kanunu tasarısı hazırlanmaktadır. Bugünkü durumda maaşlı memurlar kadrosunda indirme yapılması mümkün görülmemiştir.

B) İdarenin gerek yer ve gerekse hava seferlerini idare eden personel (D) cetveline dâhildir. Her yıl iş hacmi genişlemekte olduğundan (D) cetveline ilâveler yapılmaktadır. Hizmetliler kadrosunda bir tasarruf yapılması mümkün değildir.

2. İdare faaliyetinin gösterdiği inkişaf dolayısıyla akaryakıt ve uçaklara lüzumlu malzemeye ait satınalma tertiplerindeki ödeneklerin kâfi gelmemesinden dolayı her yıl maddeler ve bölümler arasında aktarma yapılmakta veya munzam ödenek alınmaktadır.

3. Teklif edilen 1950 yılı gider ve gelir bütçesindeki fazlalık ve noksanlıklar hakkında bölümler itibariyle raporda etraflı izahat verilmiştir.

4. Ek ödenek ve aktarmalar:

11 yıllık ödenek ve sarfiyat miktarları ilişik 2 sayılı tabloda gösterilmiştir.

1 Memur ve hizmetliler ödenekleri :

Mevcut kadroya göre bir veya iki üst derece maaş almak suretiyle bir yıllık maaş tutarı (221 675) liraya baliğ olmakta ise de iki münhal vazife hariç bırakılarak 1950 Malî yılı için (9 575) lira noksaniyle (212 100) liralık ödenek teklif edilmiştir. Bu münhallere yıl içerisinde tâyin yapılacak olursa aktarma yapılmak suretiyle bu tertibe ödenek alınması lâzımdır.

B) (E) cetveline dâhil hizmetliler meyanında yabancı uzmanlar, tercümanlar ve hizmetliler mevcut olup bunların hizmetleri daimî mahiyet arz etmemektedir. (D) cetveline dâhil kadrolarda çalışanların gördükleri hizmetler daimî mahiyettedir.

C) 1949 yılında kâfi gelmiyen ve aktarma suretiyle temin edilen aydınlatma ve ısıtma giderleri için 1950 yılında yeter ödenek teklif edilmiştir.

D) Büro hizmetleri için teklif edilen ödenekler kâfi gelecektir.

E) Çoek zammı maddesine 1949 yılında olduğu gibi (13 400) liralık ödenek teklif edilmiştir. Teklif 1950 yılı ihtiyacını karşılayacaktır.

Bütçeye konulan emekli keseneği :

Maaşlı memurlar, ücretli memurlar ve hizmetliler ücretleri üzerinden % 5,5 hesabiyle teklif edilmiş ayrıca giriş aidatı olarak (10 000) lira artış farkı olarak (40 000) ve % 1 ek emekli ödeneği için (18 427) lira ve kanunun 19 ncu maddesi gereğince yapılacak ödemeler için (15 000) lira, 30 yılını ikmal edenlere verilecek ikramiye karşılığı olarak (15 000) lira teklif ve hesap edilmiştir.

F) I - Geçen yıl ve eski yıllar borçları tertiplerine konulan ödenekler kâfi gelmiyecektir. Yılı içinde ilgili tertiplerden düşülmek suretiyle aktarma yapılması zarureti hâsıl olacaktır.

II - Maaşlı kadroda mecburi hizmetlileri istihdam edecek münhal bulunmadığından kadro dışında dört memur vardır. Bunlara (D) cetveline dâhil (550) liralık kadrolardan ayda (500) lira verilmektedir. Bu şekilde yılda (24 000) lira ödenmektedir. 1950 yılında da aynı şekilde istihdam edileceklerdir. Yeni Teşkilât Kanununda bu durum ıslah edilecektir.

III - Posta ve telgraf ücretlerinin yeni esasa göre ödenmesi hakiki gideri göstermesi itibariyle idarece daha uygun görülmektedir.

IV - Bütçede ayrıca taşıtlar için bir ödenek mevcut değildir. Uçak yolcularını taşımak üzere (41) yolcu otobüsü vardır. Geçen sene yeni taşıt vasıtası alınmamıştır. Bu yıl 721 nci bölümün 2 nci maddesine teklif edilen ödenekle yolcu otobüsü alınacaktır.

V - Teklif edilen (36 000) liralık icar bedelinin (10 000) lirası Genel Müdürlüğün işgal ettiği kısım için Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğüne, (10 000) lirası Ankara Bilet Satış Bürosunun kirasına, (8 000) lirası İstanbul, (4 500) lirası İzmir, (1 970) lirası Adana, (280) lirası Antalya, (1 250) lirası Diyarbakır Bilet Satış bürolarının kira karşılığıdır.

VI - Daimî yolluklar için konulan ödenek miktarı mutasavver tâyin ve nakillere kâfi gelecektir.

VII - Genel Müdürlüğün matbaası ve yayın kadrosu yoktur.

VIII - Halen sekiz emekli istihdam edilmektedir. Deruhde ettikleri görevler itibariyle kendilerinden istifade edildiği anlaşılmıştır.

IX - 309 ncu hava ve yer taşıtları işletme bölümü ile 721 nci hava ve yer taşıtları giderleri bölümüne dâhil giderler için (R) cetveline ayrıca yetki konulmuştur.

Yüksek Komisyonun tasvibine arz olunur.

İzmir Milletvekili
Sedad Dikmen

Yıllar	S e f e r		B i l e t			B a g a j		
	Aded	Kilometre	Aded	Lira	K.	Kilo	Lira	K
1938	269	128 347	399	14 963	—	903	328	—
1939	923	387 330	2 689	37 718	—	3 266	914	—
1940	556	228 070	1 221	20 361	—	2 544	570	—
1941	507	177 060	2 189	34 885	—	3 225	1 917	—
1942	844	358 300	5 481	148 721	—	7 700	4 185	—
1943	967	365 920	5 691	218 636	—	28 560	18 381	—
1944	1 822	615 058	14 249	485 729	24	78 909	40 928	88
1945	2 382	718 073	18 221	572 830	58	82 882	42 591	94
1946	3 005	850 909	37 308	1 057 638	11	141 971	63 973	48
1947	6 712	1 813 218	74 844	2 503 517	04	394 905	78 928	66
1948	7 373	2 007 459	72 574	2 564 129	47	437 711	86 615	56

1949 yılında yolcu adedinin 90 bini bulacağı, gelirin de 4 000 000 lirayı geçeceği tahmin

Gazete			Posta			Çeşitli gelirler		Gelir toplamı	
Kilo	Lira	K.	Kilo	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1 419	145	—	178	134	—	—	—	15 570	—
4 946	1 132	—	1 001	1 501	—	1 990	—	42 258	—
6 565	1 052	—	308	462	—	1 275	—	23 720	—
2 191	332	—	294	440	—	4 187	—	41 761	—
8 174	1 115	—	977	1 465	—	6 966	—	162 452	—
12 178	1 656	—	2 492	3 739	23	14 946	—	257 358	23
33 910	3 405	27	2 991	5 856	40	13 829	48	549 749	27
38 566	3 471	39	5 042	9 524	—	8 904	59	637 322	50
44 637	4 017	33	6 516	12 295	—	43 546	88	1 181 470	80
107 354	9 661	86	15 785	30 399	52	121 418	44	2 743 925	52
195 043	17 553	92	25 066	37 721	40	234 921	18	2 940 941	53

edilmektedir.

Tablo
II

1939 ilâ 1949 yılları bütçe tahsisatla sarfiyat ve bakiye ödenek listesidir

Bütçe Kanuniyle alınan	Bütçe Kanunu madde- leriyle ve hususi ka- nunlarla		Ödenek toplamı		Sarfiyat		Bakiye kalan		Yıllar	Düşünceler
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.		
1 020 700	1 144 931	19	2 165 631	19	689 595	46	1 476 036	73	1939	
475 000	1 420 528	78	1 895 528	78	1 208 111	74	687 417	04	1941	
500 000	758 343	33	1 258 343	33	611 976	79	646 366	54	1941	
1 100 000	627 175	99	1 727 175	99	800 784	82	926 391	17	1942	
1 317 301	2 999 589	54	4 316 890	54	3 435 492	48	881 398	06	1943	
2 180 000	1 551 600	00	3 731 600	00	2 712 877	09	1 018 722	91	1944	
1 629 000	—		1 629 000	00	1 208 625	15	420 374	85	1945	
7 100 000	3 000 000	00	10 100 000	00	4 560 384	81	5 539 615	19	1946	
13 402 287	3 000 000	00	16 402 287	00	7 934 584	50	8 467 702	50	1947	
19 776 870	—		19 776 870	00	9 743 566	37	10 033 303	63	1948	
8 896 373	—		8 896 373	00	6 870 965	96	2 025 407	04	1949	Kasım 1949 sonu vaziyeti
57 397 531	14 502 168	83	71 899 699	83	39 776 964	17	32 122 735	66		Genel toplam

Bütçe Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/628

Karar No. 48

25 . I . 1950

Yüksek Başkanlığa

Havayolları Genel Müdürlüğünün 1950 yılı bütçesi hakkında Başbakanlığın 1 . XII . 1949 tarihli ve 71 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Komisyonumuza havale edilmekle Ulaştırma Bakanı Kemal Satır Havayolları Genel Müdürü ile Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü :

Bu Genel Müdürlüğün 1950 yılı Bütçesini komisyon adına inceliyen raportörün raporu okunup incelendikten sonra tümü üzerinde görüşmeler yapılmış ve bundan sonra bölüm ve maddelerin incelenmesine geçilmiştir.

Gider bütçesi :

Genel Müdürlüğün 1950 yılı Bütçesi geçen yıla nazaran (12 788 415) lira noksanla (7 512 873) lira olarak tesbit ve teklif edilmiştir. 1949 yılına kadar meydanlarla tesislerinin yapımı işinin bu Genel Müdürlük görevleri arasında iken aynı yıl içinde kabul edilen bir kanun ile bu işin Bayındırlık Bakanlığına devir edilmesi bütçede görülen eksilişin başlıca sebebini teşkil etmektedir.

Genel Müdürlüğün, gittikçe rağbete mazhar olan bir inkişaf içinde çalışmakta olduğu 10 yıllık bir devre içinde gerek yolcu ve gerekse gelir bakımından mühim gelişmeler kaydettiği, 1938 yılında 380 yolcu taşıyıp ancak (50 000) liralık bir gelir temin ettiği halde bugün, yolcu sayısının yüz bini ve gelirin de dört milyonu aştığı; evvelden yalnız yaz aylarında çalıştığı halde bugün dokuz hat üzerinde Yaz ve Kış seferler yaptığı ve Yazın bu hatların bir misli arttığı belirtilmiş bulunmaktadır. Bu yıl Van'a kadar açılan Kış seferleri gelecek yıl Erzurum için de düşünüldüğü ve bu suretle yurdun her köşesinin Kışın en kesif aylarında dahi yekdiğerleriyle hava yoluyla en kısa irtibatının temin edileceği memnurlukla öğrenilmiştir.

Dış seferleri için de çalışılmakta olduğu, an-

cak bâzi dış hatların, yabancı memleketler hava hatlarında işliyen büyük tayyarelerle rekabet edemediklerinden tatil edildiği, buna mu-kabil muvaffak olan ve rağbet gören İstanbul - Ankara - Kıbrıs - Beyrut hattında çalışmalara devam edildiği ve bu hattın Kahire ve Cidde'ye kadar uzatılmasının da düşünüldüğü ifade edilmiştir.

İnşa işlerinin bu idareden alınması işletmecilik bakımından faydalı olduğu ve daha müsa-it imkânlar içinde kendi görevlerinin başarılmasını, sağlayacağı anlaşılmış bulunmaktadır.

İdarenin, en modern uçaklarla takviyesi suretiyle kâr sağliyan dış hatlarda çalışması ve memleket içinde de kış seferlerinin daha geniş bir surette yapılması hem memleket menfaatlerini ve hem hava yollarımızın gelirini daha geniş ölçüde sağlayacaktır.

Bölümler üzerinde yapılan incelemeler sonunda doğum yardımı bölümüne 400 liralık bir aktarma yapılmak suretiyle gider bütçesi teklif veçhile (7 512 873) lira olarak aynıyle kabul edilmiştir.

Gelir bütçesi :

Gelir bütçesi de geçen yıla nispetle (12 997 127) lira bir noksanlık arzetmekte olup bunun da inşaat için Hazineden yapılmakta olan yardımın bu yıl kaldırılmış olmasından ve devredilen paraların da buna mütenazır olarak azalmasından ileri geldiği anlaşılmaktadır.

Gelir bütçesi de Komisyonumuzca teklif veçhile (7 512 873) lira olarak aynıyle kabul edilmiştir.

Bütçe tasarısı :

Tasarının 1 - 4 ncü maddeleri aynıyle kabul edilmiş ve 5 nci maddede millî savunmanın bugünkü teşkilâtına uygun bir değişiklik yapmak suretiyle ve 6 - 9 ncü maddeler aynıyle kabul edilmiştir.

Havayolları Genel Müdürlüğünün 1950 yılı Bütçe Kanunu tasarısı ek ve cetvelleriyle birlikte Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
Mardin	Diyarbakır	Kastamonu
<i>R. Erten</i>	<i>I. H. Tigrel</i>	<i>M. Akalın</i>
Kâtip		
Ankara	Amasya	Ankara
<i>F. Öymen</i>	<i>A. K. Yiğitoğlu</i>	<i>M. Eriş</i>
Aydın	Bolu	Diyarbakır
<i>Gl. R. Alpman</i>	<i>C. S. Siren</i>	<i>C. Ekin</i>

Edirne	Eskişehir	Eskişehir
<i>M. N. Gündüzalp</i>	Muhafifim	Muhafifim
	<i>A. Oğuz</i>	<i>A. Potuoğlu</i>
İsparta	İstanbul	İzmir
<i>K. Turan</i>	<i>E. Amaç</i>	<i>S. Dikmen</i>
Kastamonu	Kırklareli	Kırşehir
<i>T. Coşkan</i>	<i>Korgl. K. Doğan</i>	<i>Ş. Torgut</i>
Konya	Malatya	Manisa
<i>Dr. M. F. DüNDAR</i>	<i>M. S. Eti</i>	<i>F. Kurdoğlu</i>
Niğde	Ordu	Samsun
<i>R. Gürsoy</i>	<i>H. Yalman</i>	<i>M. A. Yörüker</i>
	Seyhan	
	<i>A. R. Yüregir</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1950 yılı
Bütçe Kanunu tasarısı*

MADDE 1. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1950 Bütçe yılı giderleri için bağlı (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 7 512 873 lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1950 Bütçe yılı giderlerine karşılık olan gelirler bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 7 512 873 lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğüne 1950 Bütçe yılı içinde elde edilecek gelir çeşitlerinden herbirinin dayandığı hükümler bağlı (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde yazılı gelirlerin tarh ve tahsiline 1950 Bütçe yılında da devam olunur.

MADDE 4. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 30 . VI . 1949 tarih ve 3656 sayılı Kanununun 19 ncu maddesine giren hizmetlileri bağlı (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

3656 sayılı Kanununun 9 ncu maddesi gereğince geçici mahiyetteki hizmetler için Bakanlar Kurulu kararı ile kadro alınabilecek tertipler bağlı (E) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

Bu kadrolar ertesi yıl bütçesi ile Büyük Millet Meclisine sunulur ve bunların eldeki kadrolara ekleme olmaması şarttır.

MADDE 5. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün pilot, makinist ihtiyacı noksanları gerektiğçe Genelkurmay Başkanlığının uygun bulması üzerine Millî Savunma Bakanlığınca temin olunur. Bu suretle geçici olarak Havayolları İdaresinde çalıştırılacakların aylık ve uçuş zamları Millî Savunma Bütçesinden ve tahakkuk edecek yolluk kilometre uçuş paralarıyla ikramiyeleri Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü Bütçesinden ödenir.

MADDE 6. — Geçen yıl borçları bölümündeki ödenek üstünde çıkacak borçlar ilgili oldukları hizmetlere ilişkin bölümlerden bu bölüme Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödeneklerden ödenir.

Eski yıllara ilişkin olup 26 . V . 1927 tarihli ve 1050 sayılı Kanununun 93 ncu maddesine göre zamanaşımına uğramamış ve karşılıkları yılları

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1950 yılı
Bütçe Kanunu tasarısı*

MADDE 1. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün pilot, makinist ihtiyacı noksanları gerektiğçe Millî Savunma Bakanlığının uygun bulması üzerine bu Bakanlığınca temin olunur. Bu suretle geçici olarak Havayolları İdaresinde çalıştırılacakların aylık ve uçuş zamları Millî Savunma Bütçesinden ve tahakkuk edecek yolluk kilometre uçuş paralarıyla ikramiyeleri Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü Bütçesinden ödenir.

MADDE 6. — Ayniyle kabul edilmiştir.

Hü.

B. K.

bütçelerinde bulunan borçlar 1950 yılı Bütçesinin gider bölümleri artıklarından eski yıllar borçları bölümüne Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödeneklerden ödenir.

MADDE 7. — Gider bölümlerinde yapılacak harcamalara ilişkin formül bağlı (R) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 8. — Bu kanun 1 Mart 1950 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>Ş. Günaltay</i>	Başbakan Yardımcısı
	<i>N. Erim</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>C. S. Barlas</i>	<i>Fuad Sirmen</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>H. Çakır</i>	<i>E. Erişirgöl</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>N. Sadak</i>	<i>İ. R. Aksal</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>T. Banguoğlu</i>	<i>Ş. Adalan</i>
Ekonomi ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>Vedat Dicleli</i>	<i>Dr. K. Bayizit</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>Dr. F. Ş. Bürge</i>	<i>Cavid Oral</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>Dr. Kemal Satır</i>	<i>Reşat Ş. Sirer</i>
	İşletmeler Bakanı
	<i>Münir Birsal</i>

MADDE 7. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Aynıyle kabul edilmiştir.

A - CETVELİ

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1949 Yılı ödenęi Lira	1950 yılı için Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
		<i>İkinci kısım - Personel gider- leri</i>			
		I - Aylıklar ve ücretler			
201		Aylıklar			
	1	Merkez memurları aylığı	212 100	178 500	178 500
	2	İller memurları aylığı		33 600	33 600
	3	Merkez memurları açık aylığı	1 000	3 999	3 999
	4	İller memurları açık aylığı		1	1
		Bölüm toplamı	213 100	216 100	216 100
202		Ücretler			
	1	Merkez memurları ücreti	36 600	36 599	36 599
	2	İller memurları ücreti		1	1
	3	Merkez hizmetliler ücreti	1 550 000	912 240	912 240
	4	İller hizmetliler ücreti		677 760	677 760
		Bölüm toplamı	1 586 600	1 626 600	1 626 600
0		Geçici hizmetliler ücreti			
	0	Merkez geçici hizmetliler ü- creti	74 100	0	0
	0	İller geçici hizmetliler ücreti			
		Bölüm toplamı	74 100	0	0
204		Yabancı uzman ve hizmetliler- le tercümanlarının ücretleri	200 000	105 000	105 000
		II - Başka haklar			
205		Geçici tazminat	11 696	11 696	11 696
206		4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zamlar ve yardımlar			
	1	Merkez memurları çocuk zam- mı	13 400	10 000	10 000
	2	İller memurları çocuk zammı		3 400	3 400

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1949	1950 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
	3	Merkez memurları doğum yar- dımı	2 000	700	1 000
	4	İller memurları doğum yardımı		300	400
	5	Merkez memurları ölüm yar- dımı	2 000	1 500	1 500
	6	İller memurları ölüm yardımı		500	500
	7	Yakacak zammı	500	500	500
		Bölüm toplamı	17 900	16 900	17 300
207		3656 sayılı Kanunun 3 ncü maddesine göre ödenecek ya- bancı dil para mükâfatı	3 000	1 500	1 500
208		İkramiyeler			
	1	5439 sayılı Kanunun 3 ncü maddesine göre memurlara ve- rilecek ikramiye karşılığı	40 000	3 000	3 000
	2	Personele verilecek ikramiye karşılığı		40 000	40 000
		Bölüm toplamı	40 000	43 000	43 000
209		5434 sayılı Kanun gereğince Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına yapılacak ödemeler karşılığı			
	1	% 5 emekli, % 25 giriş kese- nekleriyle artış farkları kar- şılığı	7 500	151 348	151 348
	2	% 1 ek karşılıkları		18 427	18 427
	3	Emekli ikramiyesi karşılığı		15 000	15 000
	4	Sandık yönetim giderleri kar- şılığı		1	1
	5	Diğer ödemeler		15 000	15 000
		Bölüm toplamı	7 500	199 776	199 776
210		Temsil ödeneği	1 800	1 800	1 800
211		5213 sayılı Kanun gereğince ödenecek uçuş parası tazminat ve başka giderler	185 000	200 000	200 000

B.	M.	Ödenegin çeşidi	1949	1950 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
214		3424 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince uçak ârızasında ölenlerin ailelerine verilecek tazminat	20 000	20 000	20 000
221		Emekli, dul ve yetim aylığı	4 000	4 000	4 000
		Memur ve hizmetliler tekaüdiyesi			
	0	4805 sayılı Kanun gereğince memurlar tekaüdiyesi	10 605	0	0
	0	Hizmetlilerin Devlet Demiryolları Tekait Sandığına katılma hissesi	87 263	0	0
		Bölüm toplamı	97 868	0	0
		İkinci kısım toplamı	2 462 564	2 446 372	2 446 772

Üçüncü kısım - Yönetim giderleri.

301		Merkez büro giderleri			
	1	Kırtasiye	6 000	4 000	4 000
	2	Döşeme ve demirbaş	27 000	10 000	10 000
	3	Öteberi giderleri	27 500	15 000	15 000
	4	Aydınlatma	22 000	10 000	10 000
	5	Isıtma	23 000	10 000	10 000
		Bölüm toplamı	105 500	49 000	49 000
302		İller büro giderleri			
	1	Kırtasiye	0	2 000	2 000
	2	Döşeme ve demirbaş	0	10 000	10 000
	3	Öteberi giderleri	0	10 000	10 000
	4	Aydınlatma	0	12 000	12 000
	5	Isıtma	0	13 000	13 000
		Bölüm toplamı	0	47 000	47 000
303		Basılı kâğıt ve defterler	20 000	19 000	19 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1949 Yılı ödenęi Lira	1950 yılı için Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
304		Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri			
	1	Merkez posta ve telgraf ücretleri	4 000	3 500	3 500
	2	İller posta ve telgraf ücretleri		500	500
	3	Merkez daireleri telefon giderleri	35 000	15 000	15 000
	4	İller telefon giderleri		20 000	20 000
		Bölüm toplamı	39 000	39 000	39 000
305		Kira karşılığı			
	1	Merkez	36 000	21 000	21 000
	2	İller		15 000	14 600
		Bölüm toplamı	36 000	36 000	35 600
306		Giyeceler	100 000	90 000	90 000
307		Yolluklar			
	1	Sürekli görev yolluğu	10 000	10 000	10 000
	2	Geçici görev yolluğu	37 000	20 000	20 000
	3	Müfettişler yolluğu	1 500	1 500	1 500
	4	Yabancı memleketler yolluğu ve giderleri	10 000	10 000	10 000
	5	Yabancı uzman ve hizmetliler ile tercümanlarının yolluk ve giderleri	50 000	10 000	10 000
		Bölüm toplamı	108 500	51 500	51 500
308		4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi giderleri ve yollukları			
	1	Merkez	6 000	4 000	4 000
	2	İller		2 000	2 000
		Bölüm toplamı	6 000	6 000	6 000
309		Hava ve yer taşıtları giderleri			
	1	Hava taşıtları işletme giderleri	1 892 123	2 091 000	2 091 000
	2	Hava taşıtları onarma giderleri	400 000	220 000	220 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1949	1950 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
		3 Merkez yer taşıtları işletme gi- derleri	0	97 500	97 500
		4 Merkez yer taşıtları onarma gi- derleri	0	40 000	40 000
		5 İller yer taşıtları işletme gi- derleri	0	153 500	153 500
		6 İller yer taşıtları onarma gi- derleri	0	40 000	40 000
		7 Çeşitli işletme giderleri	0	58 000	58 000
		Bölüm toplamı	2 292 123	2 700 000	2 700 000
		Üçüncü kısım toplamı	2 707 123	3 037 500	3 037 100

Dördüncü kısım

403		Temsil giderleri	5 000	5 000	5 000
407		Geri verilecek paralar bilet sa- tış komisyonu	70 000	70 000	70 000
412		Ecza ve sıhhi gereçler giderleri	25 000	15 000	15 000
414		Taşıma giderleri	20 000	17 000	17 000
417		Vergi ve resimler karşılığı	9 900	15 000	15 000
418		Faiz, acyo ve para taşıma gi- derleri	0	10 000	10 000
419		Mahkeme giderleri	7 000	7 000	7 000
451		Yayın ve propaganda giderleri			
1		Satınalma ve abone karşılığı	30 000	20 000	20 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1949	1950 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
	2	Başka her çeşit giderler	10 000	35 000	35 000
		Bölüm toplamı	40 000	55 000	55 000
0		Yabancı memleketler staj gi- derleri			
	0	4489 sayılı Kanuna göre staj için yabancı memleketlere gön- derileceklerin yolluklarıyla baş- ka her çeşit giderleri	15 000	0	0
452		Staj için yabancı memleketlere gönderilecek uçak personelle- riyle teknisiyenlerinin yolluk ve başka giderleri	0	35 000	35 000
		Bölüm toplamı	15 000	35 000	0
454		Sigorta ücreti	1	1	1
0		İstanbul'da toplanacak havacı- lık konferansı her çeşit gider- leri	30 000	0	0
		Dördüncü kısım toplamı	221 901	229 001	229 001
<i>Beşinci kısım - Borçlar</i>					
501		Geçen yıl borçları	39 700	40 000	40 000
502		Eski yıllar borçları			
	1	1945 - 1948 yılları borçları	5 000	4 999	4 999
	2	1928 - 1945 » »	0	1	1
		Bölüm toplamı	5 000	5 000	5 000
		Beşinci kısım toplamı	44 700	45 000	45 000

B.	M.	Ödenegin çeşidi	1949	1950 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
<i>Yedinci kısım - Yatırımlar</i>					
701		Meydanlar ve istasyon binaları hangar ve atelye onarma giderleri			
	1	Meydan bina onarması	1 865 000	75 000	75 000
	2	Meydan pist onarması		250 000	250 000
	3	Mevcut makina ve araçların onarılması		80 000	80 000
		Bölüm toplamı	1 865 000	405 000	405 000
721		Hava ve yer taşıtları ve telsiz cihazları satınalma giderleri			
	1	Hava taşıtları, telsiz cihazları ve yedek parçaları satınalma giderleri	1 000 000	501 800	501 800
	2	Yer taşıtları, telsiz cihazları ve yedek parçalar satınalma karşılığı		593 200	593 200
	3	Amerikan, İngiliz kredisinden satın alınan malzeme bedeli olup Hazineye ödenecek paralar karşılığı		105 000	105 000
		Bölüm toplamı	1 000 000	1 200 000	1 200 000
722		Meydanlar için satın alınacak makinalar ve araçlar karşılığı	0	50 000	50 000
0		4860 ve 5076 sayılı kanunlar gereğince girişilecek yüklenmeler karşılığı	12 000 000	0	0
<i>Kredi ve tesisler</i>					
785		Döner sermaye	0	100 000	100 000
		Yedinci kısım toplamı	14 865 000	1 755 000	1 755 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1949	1950 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
KISIMLAR TOPLAMI					
		İkinci kısım toplamı	2 462 564	2 446 372	2 446 772
		Üçüncü kısım toplamı	2 707 123	3 037 500	3 037 100
		Dördüncü kısım toplamı	221 901	229 001	229 001
		Beşinci kısım toplamı	44 700	45 000	45 000
		Yedinci kısım toplamı	14 865 000	1 755 000	1 755 000
		GENEL TOPLAM	20 301 288	7 512 873	7 512 873

B - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	1949	1950 yılı için	
			Yılı tahminleri Lira	Hükümetçe tahmin edilen Lira	Komisyonca tahmin edilen Lira
1		İşletme geliri			
	1	Meydanlar bilet geliri	2 500 000	3 900 000	3 900 000
	2	Meydanlar bagaj geliri	500 000	120 000	120 000
		Bölüm toplamı	3 000 000	4 020 000	4 020 000
2		Çeşitli gelirler	200 000	230 000	230 000
3		Hazineden yardım	11 850 000	550 000	550 000
4		Geçen yıldan devrolunan para- lar	5 430 000	2 712 873	2 712 873
		GENEL TOPLAM	20 480 000	7 512 873	7 512 873

D - CETVELİ

Görevin çeşidi	Sayı	Ücret	Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
<i>Pilotlar</i>			Revizyon başmakinist yardımcısı	4	350
Uzman pilot	6	600	İstasyon şef makinisti	12	300
Başpilot kontrol ve yetiştirme pilotları	3	550	» » »	15	250
Birinci sınıf pilot	17	475	Birinci sınıf makinist	9	250
» » »	6	400	» » »	5	225
İkinci sınıf pilot	5	350	İkinci » »	5	225
			» » »	15	200
			Üçüncü » »	10	200
			» » »	8	175
			Makinist yamağı	50	120
Toplam	37				
			Toplam	145	
<i>Telsizciler</i>			<i>Meydanlar</i>		
Birinci sınıf telsiz başmemuru	3	350	Birinci sınıf meydan müdürü	3	350
Telsiz istasyon başmemuru	3	300	İkinci » » »	4	300
» » » »	10	270	Üçüncü » » » [1]	6	250
» » » »	4	240	Dördüncü » » »	7	225
Telsiz istasyon memuru	12	225	Birinci » » » [1]	10	200
» » »	10	200	İkinci » » »	7	175
Telsiz başmakinisti	2	350	Meydan kâtibi	19	150
Telsiz istasyon makinisti	3	270			
Uçak telsiz revizyon makinisti	2	300			
Telsiz uçak elektrik makinisti	1	250	Toplam	56	
Telsiz elektrikçi	1	225	<i>Çeşitli memuriyetler</i>		
Akümlâtörcü	1	270	Tayyare teknisiyeni	1	625
Akümlâtörcü yardımcısı	2	200	Radyo teknisiyeni	1	625
Telsizci	6	250	Tayyare teknisiyeni	1	550
»	15	225	Radyo teknisiyeni	1	550
Renç makinisti	2	300	Motör teknisiyeni	2	550
» »	4	250	Elektrik teknisiyeni	2	550
Meydan kule memuru	4	225	Makine teknisiyeni	2	550
Meydan kule memuru	16	200	Malzeme kontrol şefi	1	475
Radyo aletleri teknisiyeni	1	370	Bilet satış kontrolörü	1	475
» ustabaşısı	1	370	Bilet satış şefi	4	475
» aletleri tamireisi	1	325	Bilet satış memuru	3	300
» » »	1	300	» » »	4	250
» tamircisi	3	300	Başkontrolör	1	475
Toplam	108				
<i>Makinistler</i>					
Birinci sınıf revizyon başmakinisti	1	550	[1] Genel Müdürlük bunlardan dördünü mem-		
» » » »	1	500	leketimizle yabancı memleketler arasındaki hava		
İkinci » » » »	5	450	seferleri anlaşması dolayısıyla o memleketlerde		
Başmakinist	5	400	çalıştığı takdirde ücretlerini üç misline kadar ar-		
			tırmaya yetkilidir.		

Görevin çeşidi	Sayı	Ücret	Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
Kontrolör	1	350	Bahçıvan	1	125
Daire müdürü	1	250	İtfaiyeci	1	175
Meydan ayniyat mutemedi	3	250	Birinci sınıf meydan itfaiye şoförü	4	250
Depo memuru	4	200	Birinci sınıf meydan şoförü	3	250
Garaj âmiri	1	300	Şoför	10	200
Motörlü takip memuru	1	260	»	25	175
Kâğıt dağıtıcı	1	175	İmdadı sıhhi arabaları şoförü	3	250
Hostes	5	250	Aşçı	1	150
Daktilo	5	150			
Daktilo	5	125			
Memur adayı	9	100			
			Toplam	83	
	Toplam	60			
<i>Çeşitli Sanatkârlar</i>			<i>Çeşitli hizmetliler</i>		
Kaynak işleri ustabaşısı	1	300	Odacıbaşı	1	100
Borda âletleri başmakinisti	1	400	Odacı	3	85
Borda aletçisi	1	250	»	30	80
Ağaç atelyesi ustabaşısı	1	300	Bekçi	34	100
Marangoz	1	225	Renç bekçisi	9	125
Tornacı	1	250	Meydan tamir çavuşu	6	100
Tesviyeci	1	250	Sürekli işçi	37	80
Ferezeci	1	250	İtfaiye amelesi	12	100
Boya atelyesi ustabaşısı	1	300	Yolu salon memuru	1	200
Uçak döşemecisi	1	250			
Kanat terzisi	1	270	Toplam	133	
Gövde terzisi	1	250			
Sıraç	1	200	Pilotlar	37	
Kaloriferci	2	150	Telsizciler	108	
Pist bakım ve tamir ustası	4	300	Makinistler	145	
Pist bakım tamircisi	15	150	Meydanlar	56	
Baş behçıvan	1	175	Çeşitli memuriyetler	60	
			» sanatkârlar	83	
			» hizmetliler	133	
	Toplam	35			
			Genel toplam	622	

C - CETVELİ

Müstenit olduğu kanunun

Tarih	No.	
3 . VI . 1938	3424	Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü Teşkilât Kanunu

E - CETVELİ

B.	M.	
204		Yabancı uzman ve hizmetlileri ile ter- cümanlarının ücretleri

R - CETVELİ

B. 306 — Giyecekler

(D) cetvelinde yazılı hizmetlilerden pilot, telsizci, makinist, sanatkâr, meydanlar ve çeşitli hizmetliler bölümünden görevleri yazılı olanlarla çeşitli memuriyetler bölümünde yazılı garaj âmiri, motörlü takip memuru kâğıt dağıtıcısı, depo memuru, hostes ve meydanlarda bulunan sıhhat memurlarına bu bölümdeki ödeneğin müsaadesi ve idarece tâyin edilecek esaslar dâhilinde iş tulumları ile birer takım elbise, palto ve ayakkabı yaptırılır.

B. 308 — 4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi giderleri ve yollukları

Ücretli memurlarla hizmetlilerin tedavi ve yol giderleriyle cenaze giderleri de bu tertipten ödenir.

B. 309 — Hava ve yer taşıtları giderleri

M. 1, 3, 5 — Hava ve yer taşıtlarına ait benzin, yağ, satınalma bedelleriyle, nakliye ücretleri, ardiye, sigorta giderleri ve işletmeyi icabetiren diğer bütün giderler bu tertiplerden ödenir.

M. 7 — (Çeşitli işletme giderleri) Hava seyrüseferleri için lüzumlu olan uçuş hava ve yer telsizleri ve diyagramlarıyla motor, tayyare, telsiz kotları ve frekans tabloları ve teknik tesisatın bakım ve idamelerine ait tablolar ve mecmuaları, Şikago Anlaşmasına göre uçak ve uçucu personelde bulunması gereken belgeler ve yabancı uçaklarda staj yapan uçak personelinin pasaport masrafı, memleket iç ve dış seferlerine ait uçak manifesto teb'iyesi ve manifestoya yapıştırılacak pul bedelleriyle Gümrük Kanunu gereğince yabancı memleketlerden gelecek bagaj manifesto pul giderleri ve işletme ile ilgili basılı kâğıt ve defterler dış seferlerde yolculara ve uçak personeline seyahat esnasında verilecek yiyecek içecek bedelleri, yolcu memur ve müstahdemlerin meydan geçir arası gidiş ve gelişlerine ait taşıt giderleriyle teknik veya idari sebeplerle vâkı olacak sekteler veya mecburi inişlerde yolcu ve personelin bagaj, gazete ve sairesinin tarife hükmüne göre yetiştirilmeleri gereken yerlere kadar taşınması giderleriyle yabancı memleketlere yapılacak seferler için

işletmenin temini maksadiyle (İ. A. T. A.) İnternasional Air Transporte Assaciation Şirketine ödenecek paralar ve uçakların işletme işi ile ilgili dış aksamının temizlik işlerinde çalıştırılan amelelerin yevmiyeleriyle uçak koltuk kılıflarının yaptırılması ve bunların yıkatma ücreti, telsiz ve gece iniş mahalleriyle abronların tenvirine ait elektrik cereyan bedelleri ve uçaklardan hava tutmasına karşı yolculara verilen kustumuk kâğıdının satın alınması ve yaptırılması bedelleriyle bunlarla ilişkili her çeşit işletme giderleri bu tertipten ödenir.

M. 2, 4, 6 — Hava ve yer taşıtlarıyla sağlık, yangın söndürme taşıtları ve telsiz cihazları ve bunlara gereken motörlerin onarılması ve bunların onarılmasında kullanılmak üzere satın alınacak onarma malzemesi, motör revizyon işlerinde çalıştırılacak uzman amele yevmiyeleri ve bu işlerle ilişkili başka bütün giderler bu tertiplerden ödenir.

B. 403 — Temsil giderleri

Genel Müdürlükçe satın alınacak bilet, hayır derneklerine yapılacak yardım, verilecek ziyafet, alınacak çelenk ve benzeri her çeşit temsil giderleri bu tertipten ödenir.

B. 407 — Geri verilecek paralar ve Bilet Satış Komisyonu

Bir yıl evvel fazla veya mükerrer alınan paraların sahiplerine geri verilmesiyle bilet satış ve bagaj komisyonları ve bunlarla ilişkili her çeşit giderler bu tertipten ödenir.

B. 412 — Ecza ve sihhi gereçler giderleri

Ecza ve sihhi gereçlerin muhafazasına mahsus camlı izole dolaplarla tıbbi alet ve edevat bedelleri ve âsit işleriyle çalışan akümülatörcü ve yamağı ile boyacıya sâfi olarak verilmekte olan süt bedeli de bu tertipten ödenir.

B. 414 — Taşıma giderleri

Bir meydandan diğer bir meydana gönderilen eşyaların taşıma ücretleri, ambalâj ve bu işlerle ilgili başka bütün giderler bu tertipten ödenir.

B. 417 — Vergi ve resimler karşılığı

5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince ödenecek vergilerle meydan ve idare binalarına ait Bina, Tenvirat, Tanzifat vergileri ve bu bölümden ilgili diğer vergi ve resimler bu tertipten ödenir.

B. 418 — Faiz, acyo ve para taşıma giderleri

Banka ve postalarla yapılan para nakil masrafları ve pul bedelleriyle bu işlerle ilgili başka bütün giderler bu tertipten ödenir.

B. 451 — Yayın ve propaganda giderleri

M. 1. — Yolculara mahsus bilet, bagaj etiketi, yolcu tarifesi, biletlerin yevmiye kayıt cetvelleri yolcu kayıt, bagaj kayıt ve bilet satış defterleri tâbiyesi ve bunlara lüzumlu kâğıt bedeli bu tertipten ödenir.

M. 2. — Halkın tayyare yolculuğunu istekle karşılayabilmesi için iç ve dış memleketlerde gazete, mecmua, afiş suretiyle yapılacak propaganda, reklâm, sergi, yaptırılacak afişler için sahiplerine verilecek para mükâfatiyle ilgili başka bütün giderleri ve tercüme giderleri.

B. 701 — Meydanlar ve istasyon binaları, hangar ve atelyeler onarma giderleri

M. 1. — Binaların, portatif evlerin, atelye ve hangarlarla sabit tesislerin onarılması ve bunların

onarılmasında kullanılmak üzere satın alınacak malzeme bedeliyle bu hususta kullanılacak amele yevmiyeleri bu tertipten ödenir.

M. 2. — Mevcut meydan pistleriyle sabit tesislerin onarılması, bunların onarılması için satın alınacak malzeme bedeliyle bu hususta kullanılacak amele yevmiyeleri bu tertipten ödenir.

M. 3. — Meydan ve pistlerde kullanılan makine ve aletlerin onarılması ve bunların onarılması için alınacak onarma malzemesi bu tertipten ödenir.

B. 721 — Hava ve yer taşıtları ve telsiz cihazı satın alma giderleri

M. 1,2 — Hava ve yer taşıtları ile telsiz cihazları ve yedek parçalarıyla lüzumlu lâstik, cam gibi bunlarda kullanılacak bileümle malzemenin satın alma bedelleri, nakliye ücretleri ile ardiye, sigorta giderleri bu tertipten ödenir.

B. 722 — Meydanlar için satın alınacak makineler ve araçlar karşılığı

Meydaların pist tamiratında kullanılmak üzere satın alınacak mıcır makinesi, Traktör, Silindir ve asfalt yapmaya mahsus tava, kazan gibi aletlerle inşaat malzemesi nakline mahsus araç satın alınması bu tertipten ödenir.

B. 785 — Döner sermaye

Meydanlarda kurulacak büfe ve lokantalara lüzumlu demirbaş ve diğer bileümle müstehlek malzeme ile bu lokanta ve büfelerin işletmesiyle gerekli her türlü satın almaların yapılması ve gerek memleket dâhilinde ve gerekse memleket haricinde yapılan seferlerde faydeli görülen malların bir mahalden alınıp diğer mahalle satılması ve yabancı uçakların meydanlarımıza geliş ve gidişlerinde bu hizmetlerinin (Hend Ling) yapılması ve bütün bu bölümdeki hizmetler için tutulacak personel ücretleri ve bu mütedavil sermayenin işlemesi bakımından kurulacak işletme muhasebesinde çalışacakların ücretleri ve hesaplara ait bilûmum levazim ve matbu evrak giderleri ve bunlara benzer bütün başka giderlerin yapılması için kurulacak mütedavil sermaye muhasebesinin yürümesine dair Maliye Bakanlığınca tasdik olunacak bir talimatnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bu bölümden sarfiyat yapılır.

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1949 yılı Gider Bütçesinin ikinci hizmetler bölümünün üçüncü yabancı uzmanlar ve tercümanlar tertibine ait kadro cetvelidir

Görevin çeşidi	Aded	Aylığı
Uzman	3	4 775 [1, 2]
Tercüman	2	625
Tercüman	2	550 [3]
Tercüman	1	475 [4]

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1949 yılı Gider Bütçesinin ikinci hizmetler bölümünün 3 nüü yabancı uzmanlar ve tercümanlar tertibine ait kadro cetvelidir

Görevin çeşidi	Aded	Aylığı	Tutarı	9. aylık tutarı
Uzman	1	1 900 50	1 900 50	17 105 00

1. Uzman verilecek ücretin 1/5 ini İngiliz Lirası üzerinden memleketine gönderebilir.

[1] Bu ödenekten 6 383 dolâr karşılığı peşinen ve net dolâr olarak Birleşik Amerika Hazine Dairesi namına ödenecektir.

[2] Anlaşma gereğince geri kalan üç aylık istihkaklarının karşılığı Ankara'da Amerika Sefareti emrine Türk Lirası net olarak tediye olunacaktır.

[3] Stano daktilo bilecektir.

[4] Daktilo bilecektir.